

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 306
din 26 februarie 2009

Analizând proiectul de lege privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, transmis spre avizare de Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților cu adresa nr. 31/1012/2006 din 16.01.2009,

În temeiul prevederilor art. 134 alin. (4) din Constituția României, republicată și ale art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

*Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.1 41B, Sector 6,
Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01
Web: www.csm1909.ro*

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 – Avizează nefavorabil proiectul de lege privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, cu observațiile incluse în avizul anexat și care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 – Avizul se comunică Camerei Deputaților, potrivit legii.

Data în București, la 26 februarie 2009

PREȘEDINTE,

Judecător Virgil Andreiș

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea nr. 306/26.02.2009

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea
Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică
judiciară și extrajudiciară

În urma analizării proiectului de lege privind organizarea activității de
expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, transmis spre avizare de Comisia juridică, de
disciplină și imunități a Camerei Deputaților cu adresa nr. 31/1012/2006 din 16.01.2009,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior
al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, în baza Hotărârii nr. 305 din 26
februarie 2009 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii:

Avizează nefavorabil proiectul de lege privind organizarea activității de
expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, cu următoarele propuneri și observații:

1 Analizând proiectul de lege supus procedurii de avizare, formulăm următoarele
aprecieri:

La momentul actual, în România, profesiile de expert tehnic judiciar și expert tehnic
extrajudiciar pot fi exercitate conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind
organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, aprobată prin Legea nr.
156/2002.

Proiectul de lege privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și
extrajudiciară a fost adoptat de Senat la data de 29 august 2006, fiind trimis la Camera
Deputaților, camera decizională.

În cadrul Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților, proiectul
de lege a fost discutat de mai multe ori, ultima dată la 20 septembrie 2006.

La data de 27 noiembrie 2007 a fost depus la Comisia juridică, de disciplină și imunități
a Camerei Deputaților proiectul de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6

Tel: 3116900; Fax: 3116901

Web: www.csm1909.ro

Anexă la Hotărârea nr. 306/26.02.2009

Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară și a Ordonanței Guvernului nr. 75/2000 privind autorizarea experților criminaliști care pot fi recomandați de părți să participe la efectuarea expertizelor criminalistice.

În cadrul Comisiei juridice, inițiatorii proiectului de lege privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară au propus preluarea aspectelor care fac obiectul proiectului de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară și a Ordonanței Guvernului nr. 75/2000 privind autorizarea experților criminaliști care pot fi recomandați de părți să participe la efectuarea expertizelor criminalistice, sub formă de amendamente.

Proiectul de lege supus susține necesitatea schimbării sistemului actual de organizare a activității de expertiză tehnică judiciară, în sensul reglementării acestei profesii ca o profesie liberală, prin similitudine cu activitatea executorilor judecătorești, a auditorilor financiari, a experților contabili și a contabililor autorizați ș.a.

Dincolo de această inițiativă, pe care o apreciem necesară, în special în contextul noilor coduri de procedură civilă și penală, care prevăd că expertiza poate fi efectuată atât de experți oficiali, cât și de experți independenți autorizați din țară sau din străinătate, sunt de subliniat **carențele proiectului**, atât în ceea ce privește **forma de organizare** propusă, cât și în ceea ce privește **reglementarea în sine a activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară**.

Propunerea legislativă este, în multe privințe, neclară sau incompletă ori preia soluții din actualul cadru legislativ care sunt la rândul lor, criticabile. Astfel, sunt lăsate în afara domeniului de reglementare aspecte importante precum: cadrul care să permită pregătirea continuă a experților judicari, condiție obligatorie pentru îmbunătățirea acestei activități, stabilirea unor onorarii maxime și, dacă este cazul, a unor minime pentru fiecare tip de expertiză în parte, măsuri care să conducă la creșterea numărului de experți prin încurajarea persoanelor tinere sau din domenii adiacente să acceadă la această profesie etc.

Pe fondul proiectului de lege, formulăm următoarele observații:

1. La art. 4, date fiind particularitățile activității de expertiză judiciară, considerăm că nu

Anexă la Hotărârea nr. 306/26.02.2009

este de conceput ca activitatea de expertiză judiciară, ca act de participare la înfăptuirea justiției, care, ca atare, implică o rigoare deosebită, să fie supusă controlului unei entități private, respectiv ASOCIAȚIEI.

Modalitatea de constituire a asociației nu este precis reglementată de prevederile cuprinse în Proiect, făcându-se numai trimitere la dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000; subliniem totodată că nu există nici mențiuni referitoare la persoanele care au calitatea de membru al acestei asociații, la condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a deveni membru etc. Prin natura și atribuțiile sale stabilite prin proiect, asociația are însă, mai degrabă, profilul unui for de organizare și control al profesiei sau al unui organism profesional, și nicidecum acela al unei asociații constituite în spiritul libertății de asociere potrivit dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000;

De altfel, ideea că o asociație constituită în baza actului normativ menționat anterior poate institui un registru național al experților tehnici, care să țină evidența tuturor experților tehnici cu drept de practică nu se poate susține.

Potrivit proiectului, activitatea de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară nu se poate, așadar, desfășura în afara cadrului stabilit de asociație. Considerăm că promovarea soluției legislative preconizate ar putea aduce atingere și principiului constituțional al libertății de asociere, în măsura în care experții tehnici nu au posibilitatea de a se asocia decât în cadrul asociației menționate; de altfel, reglementarea în vigoare, respectiv art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2000, face vorbire de posibilitatea constituirii în „asociații profesionale”.

2. Art. 5 și, respectiv art. 13 alin. (4) preiau o soluție criticabilă din reglementarea actuală, întrucât activitatea de efectuare de expertize tehnice judiciare sau extrajudiciare nu se circumscrie sferei de activitate pe care o poate avea o societate comercială.

3. În cuprinsul art. (6) alin. (1) din Proiect, se menționează Consiliul Director al Asociației și Birourile Directoare ale filialelor, fără nici o altă precizare despre constituirea, rolul sau atribuțiile acestora.

Raporturile dintre Ministerul Justiției și Asociație prevăzute de textul art. 6 nu sunt clar

Anexă la Hotărârea nr. 306/26.02.2009

stabilite; În opinia noastră, Ministerul Justiției trebuie să aibă un rol major în supravegherea, coordonarea și controlul activității din acest domeniu. Or, hotărârile asociației sunt supuse controlului instanțelor judecătorești la cererea persoanei interesate (membru sau asociat), Ministerul Justiției – care asigură doar buna organizare și administrare a justiției ca serviciu public – neavând nici o competență în acest sens.

4. În ceea ce privește art. 8, apreciem că accesul la practicarea profesiei de expert tehnic, modalitatea de practicare a acesteia, sancțiunile disciplinare aplicabile experților, exercitarea dreptului de contestare a acestor sancțiuni, instanța competentă în materie nu pot fi lăsate pe seama dispozițiilor unui regulament. Reglementarea acestora este și rămâne de resortul legii.

5. La art. 9 nu a fost preluată soluția actuală care face o distincție necesară între experții judiciari și extrajudiciari, or, scopul reglementării ar trebui să fie stabilirea condițiilor pentru dobândirea calității de expert judiciar.

6. La art. 12, atribuțiile care sunt prevăzute de actuala reglementare în sarcina Ministerului Justiției (Biroul central pentru expertize tehnice judiciare) sunt prevăzute în sarcina ASOCIAȚIEI, înlăturându-se însă din text prevederea conform căreia lista experților se comunică instanțelor de judecată; considerăm că lipsa acestei prevederi ar îngreuna activitatea de dispunere și efectuare a expertizelor, deoarece instanțele de judecată, neavând la dispoziție o listă care conține evidența experților, nu ar avea posibilitatea numirii acestora pentru efectuarea expertizelor.

7. La art. 16, se omite comunicarea către biroul de expertize (Asociație) a numelui experților desemnați pentru efectuarea de expertize, această reglementare având scopul de a stabili ținerea unei evidențe actualizate, pentru evitarea supraaglomerării experților;

Totodată, nu considerăm că argumentarea (sau justificarea) expertului ar putea constitui un criteriu obiectiv în stabilirea onorariului acestuia.

Considerăm că este necesară stabilirea unui nomenclator în care să se prevadă onorarii minimale și/sau maximale pentru fiecare expertiză în parte, precum și inițierea unor metode de

Anexă la Hotărârea nr. 306/26.02.2009

compensare a plăților cuvenite experților din fonduri special destinate în acest sens.

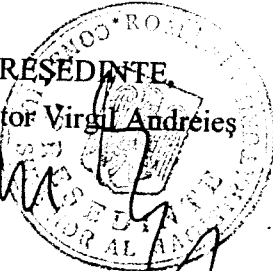
8. La art. 19, considerăm că nu există nici o justificare pentru virarea onorariului în contul organului care a dispus efectuarea expertizei, acesta neavând atribuții ce țin de controlul plății onorariilor.

9. La art. 20, întrucât în proiect nu sunt precizate mențiunile pe care le cuprinde raportul de expertiză extrajudiciară, nu considerăm necesară distincția care se face între expertiza judiciară și cea extrajudiciară.

10. La art. 21, soluția este incompletă; de aceea, considerăm că trebuie păstrată soluția de lege lata, care stabilește mai riguros actele pe care trebuie să le depună expertul (decontul cheltuielilor de transport, cazare, diurnă sau al altor cheltuieli necesare pentru efectuarea expertizei).

11. La art. 25 se vorbește despre răspunderea disciplinară a expertului, nerezultând însă din articolele ulterioare nici cine stabilește vinovăția expertului și nici procedura prin care ar urma să se stabilească această vinovăție.

Astfel, din proiect, ca și din reglementarea actuală, lipsesc normele esențiale privind următoarele aspecte: declanșarea mecanismelor răspunderii, abaterile săvârșite, modalitatea de constatare a acestora ce implică în mod obligatoriu o cercetare prealabilă, cine exercită sancțiunea disciplinară, cine stabilește vinovăția, unde se introduce plângerea etc

PREȘEDINTE
Judecător Virgil Andreieș
